

EM0014 Empresa i fiscalitat

Universitat de Girona

Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales

Diplomatura Ciències Empresariales

Curs 2002-2003

assignatura obligatòria

6 crèdits

**Departament de DRET
PÚBLIC**

Campus de Montilivi

17071 Girona

fax +34 972 41 80 32

assumpció.cullell@udg.es;

edith.llobet@udg.es;luis.perez@udg.es

PROGRAMA d'EMPRESA I FISCALITAT

Professors: Assumpció Cullell, Edith Llobet, Lluís Pérez

Objectius:

L'objectiu de l'assignatura és que l'alumne assolixi un grau de coneixements suficients sobre la incidència de la fiscalitat en el desenvolupament de les activitats empresarials i professionals i, especialment, pel que fa a les petites i mitjanes empreses.

Aquesta finalitat determina que la docència té un contingut eminentment pràctic i un desplegament el més ajustat possible a una visió dinàmica de l'activitat empresarial.

Les explicacions teòriques es complementen al llarg del curs amb supòsits pràctics resolts i comentats.

Programa teòric:

1a. PART

INTRODUCCIÓ.

TEMA 1. EL SISTEMA FISCAL ESPANYOL. Delimitació jurídica del concepte de tribut i la seva tipologia. Estructura i evolució històrica recent de la imposició directa i indirecta. La estructura fiscal de les Comunitats Autònomes i de les Entitats Locals.

2a. PART.

L'INICI D'UNA ACTIVITAT EMPRESARIAL.

TEMA 2. INCIDÈNCIA FISCAL DE LES FORMES JURÍDIQUES ADOPTADES PER A L'EXERCICI D'UNA ACTIVITAT EMPRESARIAL. Opcions jurídiques envers la titularitat d'una activitat empresarial i les conseqüències fiscals. Residència i domicili fiscal. L'exercici de les opcions fiscals i la seva incidència a les obligacions tributàries. El Número d'Identificació Fiscal. La declaració d'inici d'activitat a efectes de l'IVA –la Declaració Censal-. L'Impost Municipal sobre Activitats Econòmiques.

3a. PART.

L'EXERCICI DE L'ACTIVITAT EMPRESARIAL.

TEMA 3. L'IMPOST SOBRE EL VALOR AFEGIT (I). La obligació de repercussió en el tràfic "interior" de béns. Les prestacions de serveis. Base imposable i tipus impositius. La factura i els seus requisits de caràcter fiscal. L'assentament als llibres registre de les operacions realitzades. Implicacions fiscals de

l'impagament de les factures, de l'anul·lació d'operacions i del errors. El tràfic intracomunitari de béns (adquisicions i lliuraments intracomunitaris). El tràfic exterior de béns (importacions i exportacions). Els serveis connexes. Obligacions formals.

TEMA 4. L'IMPOST SOBRE EL VALOR AFEGIT (II). El procediment general de liquidació de l'IVA. Concepte i requisits de l'IVA suportat deduïble. Les regles de prorata. Adquisició i transmissió de béns d'inversió. Compensació i devolució.

TEMA 5. L'IMPOST SOBRE EL VALOR AFEGIT (III). Els règims especials: delimitació de l'àmbit d'aplicació. El règim simplificat. Els règims especials del comerç minorista. El règim especial de l'agricultura.

TEMA 6. ALTRES IMPOSTOS INDIRECTES. Les operacions sotmeses a impostos especials. La imposició sobre les Lletres de canvi i els documents que compleixen una funció de gir. Els drets d'importació. Introducció a la fiscalitat duanera. Destins i règims duaners.

4a. PART.

LA IMPOSICIÓ SOBRE ELS FACTORS PRODUCTIUS: TREBALL I CAPITAL.

TEMA 7. LA RETRIBUCIÓ DELS FACTORS PRODUCTIUS I LA IMPOSICIÓ SOBRE LA RENDA DE LES PERSONES FÍSQUES. Estructura de la imposició sobre la renda a Espanya. El concepte fiscal de renda. La imposició sobre el factor treball: retribucions exemptes, monetàries i en espècie. Règim de retenció i d'ingressos a compte. La imposició sobre el factor capital: rendiments exemptes i rendiments en espècie. Règim de retenció i d'ingressos a compte.

5a PART.

L'EMPRESARI SOCIAL I LA IMPOSICIÓ SOBRE EL BENEFICI.

TEMA 8. LA IMPOSICIÓ SOBRE LA RENDA DE LES SOCIETATS. Concepte i determinació del benefici fiscal. Ajustaments. Despeses no deduïbles. Incentius fiscals. La problemàtica de la doble imposició.

TEMA 9. ELS RÈGIMS ESPECIALS DE L'IMPOST SOBRE SOCIETATS. Incentius específics per les empreses de reduïda dimensió. Altres règims especials: Cooperatives i Societats Laborals; transparència fiscal; entitats sense finalitat de lucre...

6a. PART.

L'EMPRESARI INDIVIDUAL I LA IMPOSICIÓ SOBRE EL BENEFICI.

TEMA 10. INTEGRACIÓ DEL BENEFICI EMPRESARIAL A LA IMPOSICIÓ SOBRE LA RENDA DE LES PERSONES FÍSQUES. Estructura de l'impost sobre la renda de les persones físiques. Mètodes i procediments de determinació de la base imposable: Estimació directa -normal i simplificada- i estimació objectiva -coordinació amb els règims especials de l'IVA-. La integració dels rendiments a l'IRPF. Efectes de l'afectació d'elements patrimonials a l'activitat empresarial. Les deduccions en la quota. Els pagaments fraccionats i a compte.

7a PART.

IMPOSICIÓ SOBRE LA RENDA OBTINGUDA PELS NO RESIDENTS.

TEMA 11. IMPOSICIÓ SOBRE EL BENEFICI OBTINGUT PER LES ENTITATS NO RESIDENTS. El concepte d'Establiment Permanent. Convenis per a pal·liar la doble imposició sobre la renda.

8a. PART.

LA FINALITZACIÓ DE L'ACTIVITAT EMPRESARIAL.

TEMA 12. Efectes fiscals de la liquidació d'una societat. La desafectació d'elements patrimonials afectes a una activitat empresarial. Operacions de concentració i escissió empresarial. La transmissió inter-vius i mortis-causa d'una empresa.

Programa de pràctiques:

Al llarg del curs, les pràctiques (una mitjana de dues hores per setmana) consistiran en la resolució i el comentari als supòsits publicats o proporcionats als alumnes amb antelació.

Desenvolupament del programa al llarg del curs:

De forma paral·lela al desenvolupament del programa teòric, l'alumne aplica els coneixements que va adquirint en la resolució de supòsits pràctics. L'objectiu final és que, al final del curs, l'alumne sigui capaç de resoldre les següents qüestions:

- Qualificar operacions sencilles del tràfic empresarials als efectes de l'aplicació de l'Impost sobre el Valor Afegit.
- Efectuar les liquidacions trimestrals de l'Impost sobre el Valor Afegit pel règim general i el règim simplificat.
- Determinar el tipus de retenció aplicable a les rendes del treball i del capital.
- Calcular la quantia dels pagaments a compte pels diferents procediments de determinació de rendiments a l'IRPF.
- Efectuar liquidacions de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques que contemplin els principals problemes de integració de rendes, aplicació de reduccions en la base imposable i deduccions de quota.
- Efectuar liquidacions de l'Impost sobre Societats que contemplin les qüestions principals referents a la determinació de la base imposable (amortitzacions, despeses no deduïbles, provisions, ...) i deduccions de la quota. Amb una especial referència a les empreses de reduïda dimensió.
- Determinar la quantia dels pagaments fraccionats a compte de l'impost sobre societats.

El desenvolupament de problemes sobre les esmentades qüestions constituirà el contingut principal de les sessions pràctiques.

Sistema d'avaluació:

- A. Prova de coneixements bàsics.** Resolució d'un qüestionari tipus test, de naturalesa conceptual i bàsica, sobre la integritat del programa i el seu desenvolupament en les sessions teòriques. Models d'aquest qüestionari resolt es troben a disposició de l'alumne perquè pugui tenir una orientació sobre el tipus i el nivell dels coneixements que se l'hi demanen. L'alumne per a superar aquesta prova, haurà de respondre correctament un mínim del 30 per cent de les qüestions plantejades. Superat l'esmentat percentatge, es tindran en compte els següents elements de valoració. La qualificació del qüestionari teòric suposarà el 40 % de la nota final de l'assignatura.
- B. Supòsits pràctics.** Al llarg del curs s'exposaran supòsits pràctics d'aplicació del sistema impositiu. La prova escrita integrarà la resolució de un nombre reduït de supòsits pràctics inspirats en aquells. La qualificació de la part pràctica de l'examen suposarà el 60 % de la nota final de l'assignatura.

Bibliografia bàsica:

Al mercat espanyol no hi ha cap manual que s'ajusti estrictament al programa de l'assignatura. Si més

no, es poden consultar, per exemple, els següents (última edició):

Luis Pérez Herrero. Fiscalitat aplicada a la Petita i Mitjana Empresa. 2 vols. Publicacions docents de la Universitat de Girona. 2001-2002.

Emilio Albi Ibañez i J.L. García Ariznavarreta. Sistema Fiscal Español. 2 vols. Edit Ariel. Barcelona.

Diversos autors. Manual de Impuestos Directos, Indirectos y Locales. 2 vols. Edit. CISS. Valencia.

J.J. Ferreiro Lapatza i altres. Curso de Derecho Financiero Español (parte especial). Edit. Marcial Pons. Madrid.

A. Cayón Galiardo (Director). Los Impuestos en España. Edit. Aranzadi. Madrid. 2000.

Es important que l'alumne tingui contacte amb el text legal bàsic regulador dels tributs. A la biblioteca i a l'Internet (<http://www.aeat.es>), es poden consultar diferents recopilacions actualitzades. Per exemple: "Código Tributario", edit. Aranzadi. Derecho Financiero y Tributario Español. Normas Básicas. Edit. Lex Nova; ...

Bibliografia complementària:

Com a bibliografia complementària a les biblioteques de la Facultat (Econòmiques i Dret) es troben les publicacions més rellevants –llibres i revistes– sobre fiscalitat editades a Espanya i una selecció de les revistes i obres més importants publicades en anglès, francès, italià...